

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Dies Prima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

que Meditationes & Examina Statûs, ut vocant, in hoc se-
cundo Exemplari suggerentur, ut vel hoc brevi tempore di-
gnam de Sacerdotio, functionibusque illi annexis æstima-
tionem concipiat futurus Sacerdos, simulque utilem etiam
praxin addiscat, easdem functiones cum debita decentia, fru-
ctuose peragendi.

DIES PRIMA.

Tessera.

Nimis honorificati sunt Amici tui DEUS, nimis confor-
tatus est principatus eorum. Psal. 138.

MEDITATIO I.

DE OFFICIO ET DIGNITATE
SACERDOTIS.

Præludium I. est, imaginari tibi, quòd coram Christo in
cælis sedente, & Pontificiis vestibus induto stectens, vestes
sacerdotalis, & cum iisdem etiam omnem potestatem Sacer-
dotibus convenientem accipias, ita ut dicere cum eodem
Christo possis: *Data est mihi omnis potestas, in calo* (ut inde
Christum ad Altare advozem) *& in terra*, ut homines spi-
ritualiter ligare & solvere possim.

Præludium II. est, petere gratiam, ut officium & dignita-
tem Sacerdotum verè cognoscere, & pro tanto beneficio de-
bitas gratias, ut oportet, persolvere queas.

Punctum I.

Considera I. Quòd, sicut DEUS olim in Mundo naturali
duo luminaria creavit, majus unum, videlicet Solem, ut præ-
esset diei, alterum minus, nempe Lunam, ut præesset nocti;
ita in Mundo quoque politico duo luminaria, scilicet *Sacer-
dotes*, qui præessent diei, id est, spiritualium, & ad DEI cul-
tum pertinentium rerum curam gererent, & *Reges ac Magi-
stratum sæcularem*, qui nocti præessent, id est, quoad tempo-
ralia bona Populos sibi subjectos dirigerent, constituit, uti
Hugo de S. Victore in c. 1. Gen. notat.

Considera II. Quanam sint ista spiritualia, ad quæ admi-
nistran-

nistranda Sacerdotes sunt constituti, scilicet ut Sacrificium DEO sacrificent, thymiama Orationis publicæ, seu Horarum Canonicatum pro Populo offerant, & Sacramenta, ipsaque verbum divinum administrent.

Considera III. Quanta hinc dignitas Sacerdotali Statu oriatur, tanta scilicet, ut omnis Regum terrenorum, aliorumque Dominorum dignitas tantum Sacerdotum excellentiæ & dignitati cedat, quantum spiritualia corporalibus, & cælestia terrenis antecellunt, ita ut Vasquez non sine fundamento ex ipsa S. Thomæ doctrina petito docere aulos sibi, posse virtutis habitum ab Observantia communi distinctum circa cultum Sacerdotum constitui; eò quòd in illis speculatur quædam dignitas longè excellentior civili reperitur, metoque adeò S. Ignatius in Epist. ad Smyrn. dixerit, *Sacerdotium esse summam honorum omnium, quæ in hominibus consistunt.* Vide proin, an dignam hactenus de tali statu estimationem conceperis, aut certè concipere deinceps velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quam beneficium DEUS tibi conceperit, dum te præ tot millionibus aliorum hominum ad Statum tam excelsum vocare dignatus est, de quo Cassianus in Cant. gloriæ meritò dixerit: *Sacerdos DEI altissimi, si omnium Dominorum sublimitatem contempleris, sublimior es: sed Creatore tuo inferior es.* An non præ admiratione in illius Davidis Ps. 112. voces erumpes: *Quis sicut Dominus DEI noster, qui in altis habitat, & humilia respicit in calce, & in terra? Suscitavit à terra inopem, & de stercore elevavit pauperem, ut collocet eum cum Principibus, cum Principibus Populi sui.*

Considera II. Si S. Bernardus s. 52. de Christianis dicitur, ausus est, nihil ita displicere DEO, præsertim in filiis gratiæ, quam ingratitude, eò quòd scilicet, sicut plura beneficia quam Ethnici & Infideles acceperunt, ita magis quoque eandem agnoscere, & DEUM pro illorum collatione laudare, gratiasque debitas agere debuissent; quanto magis DEO displiciturum esset, si tu, cui beneficium tam grande per Sacerdotis collationem exhibitum est, illud non, ut oportet, gratias

præfissimo animo agnoscere, proque eodem, optimo, quo poteris, modo gratum te exhibere studeas.

Confidera III. Quis sit optimus, & DEO acceptissimus gratitudinis modus; si scilicet finem illum, propter quem tibi hoc beneficium contulit, perfectissimo modo obtinere studeas, atque ad eum omnes functiones Sacerdotales, eâ intentione & accuratatione, quem ipsa earundem functionum natura & dignitas requirit, perficere coneris. Statue proin, hæc ipsa in collectione functionum harum naturam & praxin sedulo indagare, & studiosè deinceps adhibere. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Confidera I. Si quotidiana docet experientia, quanto major est hominis cuiusque dignitas, tanto majorem quoque in eo gravitatem, integritatemque morum requiri; quantam à te velut Sacerdote ad summam dignitatem evectò DEUS & Homines, sanctitatem & gravitatem in omnibus tuis actionibus desideraturi sint. Id sanè appositè expressit pius Author l. 4. de imit. Christi c. 5. dum dixit: *Attende tibi, & vide, cuius ministerium tibi traditum est per impositionem manus Episcopi. Non alleviasti onus tuum, sed arctiori jam alligatus es vinculo disciplina, & ad maiorem teneris perfectionem sanctitatis. Sacerdos omnibus virtutibus debet esse ornatus, & alius bona vita exemplum præbere. Eius conversatio non cum Popularibus & communibus hominum sit, sed cum Angelis in cælo, aut cum perfectis Viris in terra.*

Confidera II. Quantopere gaudere, & vel hoc ipso etiam ex titulo gratulari tibi debeas ob Sacerdotij ordinem susceptum, eò quòd tam potens tibi per eum stimulus offeratur, ad omnem sanctitatem, virtutumque altissimarum studium sectandum, ut, quod es professione, actione potiùs, quam nomine demonstres; ut actio respondeat nomini, & nomen cum operibus incidat, quemadmodum S. Ambrosius hortatur.

Confidera III. Quomodo tu hæctenus similem sanctitatem obtinere studueris, & sectari deinceps velis, maximè cum, teste Concilio Tridentino Sess. 22. c. 1. nihil sit, quòd alios magis ad pietatem & DEI cultum assidue instruat, quam eorum vita & exemplum, qui se divino ministerio dedicaverunt.

runt; cum enim à rebus sæculi in altiorem locum sublatis conspiciantur, in eos tanquam speculum reliqui oculos conspiciunt, ex illisque sumunt, quod imitentur. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE PRIMO SACERDOTIS OFFICIO,
SEU MISSÆ SACRIFICIO
OFFERENDO.

Præludium I. est, imaginari Christum in Altari Hostiam & Calicem de manu Sacerdotis accipientem, & æterno suo Patri offerentem, cum verè principalis offerens in Missæ Sacrificio sit ipse Christus, Sacerdotes verò Vicarij & Ministri duntaxat.

Præludium II. Petere gratiam, ut & dignitatem ac fructus hujus Sacrificij ritè cognoscere, & ad illud debita cum reverentia celebrandum convenienter te disponere possis.

Punctum I.

Considera I. Quàm præstans, Deoque gratum sit hoc Sacrificium, cum & ipsa res oblata, & ipse offerens principalis sit infinitæ dignitatis, ut ad eò merito hoc Sacrificium dignitate sua excedere dicatur quæcunque Sacrificia veteris Testamenti, etiam collectivè accepta, & propterea magis Deo placeat, quàm si quis omnes victimas possibles Deo offerret aut omnes actus virtutum excogitabiles eliceret; nam, ut rectè dixit Bellarminus l. 1. de Missa. c. 1. Missæ Sacrificium non est opus nostrum, sed Christi; ipse enim est primarius, & sempiternus Sacerdos, qui seipsum per Eucharistiam Patri obtulit in Sacra Cæna, & quotidie per Ministros suos se offerit in Sacrificio.

Considera II. Quàm multiplex ex hoc Sacrificio fructus oriatur, is nempe, quem Thomas Kempensis l. 4. de imitat. 1. breviter sequentibus verbis indicavit dicens: *Quando Sacerdos celebrat, Deum honorat* (per holocaustum perfectissimum) *Angelos laudat* (nam & hi adstant velut mensa hujus Ministri, teste S. Chrysostoro hom. 3. in epist. ad Ephe.) *Ecclesiam adificat* (cujus nomine hoc Sacrificium offert, ut eodem in placatus Deus ipsam regere & conservare, & augere

lignetur) *Vivos adjuvat* (utpote pro quibus fructum portionem hujus Sacrificij plerumque offert) *Defunctis requiem præstat* cum ad hujus oblationem animæ illæ perinde ut scintillæ de fornace proflire ex purgatorio sicut visæ) *Et sese omnium bonorum participem facit* (propter meritum, satisfactorium, & impetratorium fructum copiosum sanè ex hoc Sacrificio ipsi obvenientem.

Considera III. Quam rectè proin Concilium Tridentinum Sess. 22. sic concludat: *Si necessario fatendum est, nullam inter Fideles haberi opus sanctius aut divinius, quam tremendum hoc Sacrificium, in quo servens illa hostia, qua nos Deo Patri reconciliavit, quotidie in altaribus manibus Sacerdotum immolatur, fatendum etiam est, omnem ad hoc diligentiam adhibendam, & omni contentione elaborandum, ut quam maximâ fieri potest, puritate animi & devotione exteriori perficiatur.* Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Si Siracides cap. 18. de Oratione dixit: *Ante orationem præpara animam tuam: & si David totis viribus præparavit impensas domus Domini pro Sacrificiis tantum corporalibus immolandis deputatæ, quanto majorem præparationem ad hoc Sacrificium omni oratione & Sacrificio Veteris Testamenti infinities perfectius ritè offerendum sit adhibenda; ut adeò meritò S. Chrysostomus hom. in Encænii dixerit: Accedentes ad Eucharistiam, nõ putetis, quod accipiatis divinum corpus ab homine, sed ex ipsius Seraphin forcipe ignem, quem scilicet Isaiam vidit, vos accipere. Cogitate sanguinem illum salutarem, è divino illo & impolluto latere fluere, atque ideo vos omni reverentia ad illum accedentes, labiis illum sanctis excipite.*

Considera II. Qualis præparatio ad hoc Sacrificium dignè offerendum sit adhibenda, duplex videlicet, remota & proxima. Remota consistit 1. In assiduo conatu proficendi in vitæ puritate & sanctitate. 2. In pijsimo & sublimissimo sensu & devotione erga hoc SS. Sacramentum acquirenda. 3. In congruis gratiæ auxiliis ad hoc SS. Sacramentum sanctè tractandum frequenter implorandis. Proxima consistit, 1. In puritate corporis per jejunium & manuum,

orisque

orisque abluionem; & animæ munditiæ per confessionem vel contritionem præviã procuranda. 2. In optimæ intentionis formatione, fervorisque ac propofiti sanctæ sanctæ tractandi instauratione. 3. In certis, & ad hunc finem commodatis precibus devotè recitandis; qualis præ cæteris cenferi debet sequens oratio, cui Gregorius XII. indulgentias 50. annorum annexuit: *Ego Solo celebrare Missam, & conficere corpus & sanguinem Domini nostri IESU Christi juxta Ritum S. Romana Ecclesie, ad laudem Omnipotentis DEI, totiusque Curie triumphantis; ad utilitatem quædam meam, totiusque Ecclesie militantis, pro omnibus, qui se commendarunt Orationibus meis in genere & specie, & pro felici statu S. Romana Ecclesie, Amen. Caudam cum pace, emendationem vite, gratiam & consolationem S. Spiritus, perseverantiam in bonis operibus tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus. Amen.*

Considera III. Quàm solida sit hæc præparatio, quæ adeò à te tantò ferventiùs adhibenda, quanto certius tibi constat, juxta mensuram hujus præparationis ipsam cibis sacramentalem gratiam esse conferendam. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Non satis esse, ut ad tale Sacrificium diligenter offerendum ritè te præpares, sed insuper requiri, ut similem diligentiam in ipso SS. Sacrificio offerendo, & gratis post illud agendis adhibeas. Si enim Ethnici olim ante Sacrificiorum suorum oblationem clamare Præconem jubebant: *Aspice quod agis*; quantò magis idem dicendum erit Sacerdoti hoc divinissimum Sacrificium oblaturò.

Considera II. Quid præcipuè requiratur ad actualem celebrationem, videlicet sequentia tria. 1. Ut pronuntiationes & quæcunque actio exterior, non minùs ædificationi aliorum, quàm propriæ devotioni serviat. 2. Ut affectus & virtutes in Orationibus Missæ præscriptis studiosè eliciantur. 3. Ut Rubricæ & Cæremoniæ in Missali præscriptæ accuratè observentur, ita ut jure cum Christo post finitam Missam dicere queas: *Consummatum est*; id est, quidquid ad hoc Sacrificium offerendum à Christo vel Ecclesia præscriptum fuit, impletum est.

Confidera III. Qualis gratiarum actio post sacrificium à
 requiratur, scilicet talis, qualis tantum beneficium deest,
 amplissima, & optimis affectibus plena, quæ quidem sic insti-
 tuti possit, ut post lotionem manuum, in genua provolutus
 Christum intra te latentem his aut similibus verbis allo-
 quaris:

O utinam, IESU mi amantissima, sic agere tecum nunc
 possem, quemadmodum egit tecum Sanctissima Mater tua,
 aut nullus unquam Sanctorum! sed quoniam id non possum,
 conabor saltem, quantum mihi cum divina tuo auxilio li-
 cuerit.

Quemadmodum ergo firmissimè credo, te Dominum meum
 et DEVM meum vere corporaliter mihi presentem esse, ita
 me tibi summâ, quâ possum, demissione subijcio, te adoro, ve-
 neror, & omni possibili affectu laudo, & glorifico, gratiasque
 ago amplissimas divinae Maieitati tuae pro omnibus beneficiis
 tuae SS. Humanitati, SS. tuae Matri, Omnibus Sanctis, omni-
 bus Defunctis & Viventibus, & mihi unquam exhibitis,
 præcipue vero pro institutione huius Venerabilis Sacramenti,
 pro Vocatione ad Sacerdotium, & pro SS. Corpore & Sanguine
 tuo iterum mihi communicato.

In gratiarum proinde actionem offero tibi DEO meo om-
 nia quidem merita SS. Vita, Passionis & Mortis tuae, & om-
 nium Sanctorum, speciatim vero omnia Sacrificia & com-
 munionis unquam peractas, aut peragendas, rogâque suppli-
 citer, ut hanc oblationem benigno cultu suscipere, gratiam-
 que habere digneris, si enim pretiosus quis haberem, id ipsum
 tibi offerrem; sed gaudeo, quod nihil pretiosius reperiat,ur,
 quam tu amantissimus Deus meus, quem sicut omnibus re-
 bus creatis longissimè præfero, ita ardentius quoque, quam
 omnes eas diligo, ideoque summo, quo possum, amoris affectu
 renuntio omni inprimis peccato, & occasionibus peccandi,
 & protestor, me nullies cum divina gratia moriturum, quam
 te Deum meum vel minimo peccato veniali voluntarie of-
 fendam. Renuntio quoque concupiscentia omnium rerum
 creaturarum, & protestor, me omnium illarum loco te Deum
 meum habiturum, & ex toto corde dilecturum. Renuntio
 denique omni iudicio & voluntati & amori proprio, eaque
 persuaasissima tua sanctissima voluntati & amori subijcio, id
 unum

unum suppliciter rogans, ut, quoniam ex me nihil sum, scilicet
 & possum, tu, sicut Velle misericorditer concessisti, ita pignus
 quoque pro tua immensitate largiaris, sed & me, aliosque
 iam viventes, quam defunctos tum in sacro hoc, tum alio
 tibi, & nunc maxime commendatos non modo in SS. tua
 vulnera suscipias, verum etiam ab omni malo custodito con-
 nium bonorum juxta sanctissimum tuum beneplacitum par-
 ticipes efficias, ut, quem nunc velatum suscepimus, & ala-
 ravimus in terris, de facie in faciem in calis videre olim
 mereamur. Quia vero, mi amantissime IESU, placere mihi
 scio, ut specialia quapiam beneficia à te velut omnium bono-
 rum fonte verissime mihi presente petam, ideo summa, ad
 possum, fiducia ac demissione rogo, Concede mihi misericorditer
 DEVS &c. perge in oratione S. Thomæ, vel propriis verbis
 speciales tuas necessitates expone; & si placet, ex Missali vel
 Diurnali orationem: *Gratias tibi ago omnipotenti &c.* libe-
 junge. Hunc ergo tum devotè celebrandi, tum gratias ag-
 gendi modum aut alium similem quomodo deinceps obse-
 vare velis, concludere, & quod semel decreveris, fortiter
 constanter exequere. Colloquium ad Christum cum con-
 gruis affectibus.

OCCUPATIONES

Per reliquum Tempus.

Reliquum hujus primæ diei tempus in tribus potissimum
 functionibus insumentur, quarum prima erit generalis Con-
 fessionis scriptio; ceteri enim nemo cogi debeat ad firmam
 confessionem faciendam, si tamen ullum tempus in vita ho-
 mineum esse, aut incitare potest ad illam faciendam, hoc pro-
 fectò, quod primam Hostiæ oblationem præcedit, tale cen-
 ri debet; nunc enim Sacerdoti præcipue dicitur à Christo
 quod olim Sacerdotibus Veteris Testamenti dicebatur: *San-
 ctus estote, quia ego sanctus sum.* Levit. 11. & illud Isaie 54.
*Recedite (à Mundo & Peccatoribus) recedite, exite in
 pollutum nobis tangere, exite de medio eius, mundamini
 qui fertis Vasa Domini.* Si enim jam olim Judæorum Pæ-
 tifici Deut. 18. dicebatur: *Perfectus eris, & absque macula
 sum Domino Deo tuo,* idèoque Judas Machabæus 1. Machab.
 6. 4.

4. *elegit Sacerdotes sine macula, voluntatem habentes in*
Domini. quanto magis à Sacerdotibus Novi Testamen-
 ti Sacerdotium incomparabiliter dignius possidentibus exi-
 gat, ut sicut sine macula, atque adeo de illis verificabitur,
 quod *Lev. 21. dicitur: Omnis, qui habuerit maculam de se-*
mine Aaron Sacerdotis, non accedet offerre hostias Domino,
sed panes DEO suo: Cùm ergo ad has maculas tollendas
 confessio generalis præcipue conducat, utpote quæ & majori
 cum sollicitudine indagat peccata, & magis intenso cum do-
 lore eadem detestatur, & cum perfectiori integritate confite-
 tur, facile apparet, eam saltem ab ultima generali confes-
 sione faciendam jure merito suaderi.

Altera occupatio consistit in Examine circa ea puncta, quæ
 ad conscientiam purificandam maximè conducunt. Hinc

1. Examinabis te ipsum, quibus peccatis hæctenus magis
 subjectus fueris, Deumque ac Proximum offenderis?
2. Quibus Passionibus maximè obnoxius sis, & quomodo
 deinceps easdem moderari velis.
3. An & quas occasiones extrinsecas habeas, aut habiturus
 sis ad peccandum; & quomodo easdem declinare velis.
4. Quâ diligentia & fructu Examen generale & particu-
 lare velut potissima ferè ad peccatorum extirpationem media
 usurpare soleas.
5. Quomodo Pœnitentiæ Sacramentum ad hunc finem
 præcipue institutum usurpare consueveris?
6. Quomodo mortificationi sensuum tam interiorum,
 quam exteriorum studueris?
7. Quas pœnitentias seu castigationes corporis, & quæ
 fructu peragere velis, ut dicere possis cum S. Paulo 1. Cor. 9.
Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne, dum aliis
prædicæ vero, ipse reprobus efficiar.
8. Quomodo Recollectiones hebdomadarias, menstruas,
 annuas, quæ & ipsæ non minimum sunt ad conscientiam pu-
 rificandam medium, deinceps instituere velis.

Hæc, inquam, omnia sic inquire, ut tamen semper memi-
 neris, pios affectus doloris, verecundiæ, propositi, petitionis
 veniæ &c. inserere.

Tertia tandem occupatio erit Lectio libellorum piorum,
 & ad propositum Scopum præcipue servientium, quales ex-

empli gratia esse possunt, in primis Libellus de Imitatione Christi, ex quo hodie l. 4. c. 7. de discussione propria scientiæ, & emendationis proposito legi potest. Dieb. verò aliquot capita de industria selecta vel ex Ludovico Ponte to. 4. de perfect. Vel ex Sacerdote Christiano M. Ludovici Abellij, vel Manuali Parochorum P. Caroli Maffei, vel ex mearum Instructionum parte tertia & quarta, in quibus, quidquid ad Sacerdotem requiritur, succinctè & ordine proponitur.

DIES SECUNDA.

Tessera.

IN omnibus exhibeamus nos sicut Dei Ministros, reddentes ullam offensionem, ut non vituperetur Minister. 2. Cor. 6.

MEDITATIO I.

DE SECUNDO SACERDOTIS OFFICIO, SEU HORARUM CANONICARUM DEVOTA RECITATIONE.

Præludium I. est, imaginari S. Davidem cum citharis in manibus, coram Deo flectentem, & dicentem: In conspectu Angelorum psallam tibi, adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Præludium II. est, petere gratiam, ut dignam de hoc officio æstimationem concipere, & illud, ut oportet, impetare valeas.

Punctum I.

Considera I. Quòd sit secundum Sacerdotis officium, licet ut sit Mediator & Legatus Ecclesiæ ad Deum; ita enim S. Paulus 2. Cor. 5. insinuavit dicens: *Pro sumus in nobis ministerium reconciliationis, pro isto ergo Legatione sumus*. Unde Sacerdos, quemadmodum S. Joannes Chrysostomus ait, *Medius stat inter Deum, & Naturam humanam, ut convenientia beneficia ad nos deferens, nostras petitiones ad Deum perferens, & Dominum iratum reconcilians.*

Considera II. Quàm honorifica, summique meriti officium sit, &